

Odločnejša in učinkovitejša evropska politika vračanja

#SOTEU

12. september 2018

„Osebe, ki nimajo pravice do bivanja v Evropi, je treba vrniti v njihove države izvora. Glede na to, da se vrne samo 36 % migrantov brez urejenega statusa, je jasno, da moramo storiti bistveno več. Le tako bo lahko Evropa izkazala solidarnost z begunci, ki resnično potrebujejo zaščito.“

Jean-Claude Juncker, govor o stanju v Uniji, 13. september 2017

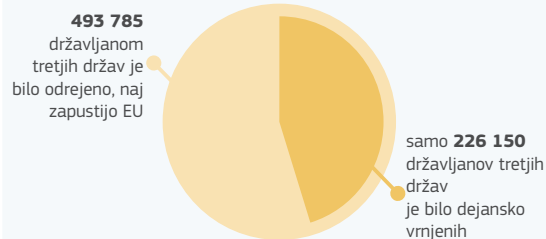

Učinkovita in humana politika vračanja je bistven del celovitega pristopa EU k boljšemu upravljanju migracij in zmanjšanju spodbud za nedovoljene migracije. Evropa bo še naprej velikodušna in solidarna do tistih, ki resnično potrebujejo zaščito. Vendar je vračanje oseb, ki ne bežijo pred vojno ali preganjanjem in ki nimajo pravice do bivanja v EU, ob polnem spoštovanju njihovih temeljnih pravic enako pomembno za dobro delujoč azilni sistem. Prav tako bo to predvsem jasno opozorilo pred podajanjem na nevarna nedovoljena potovanja v EU.

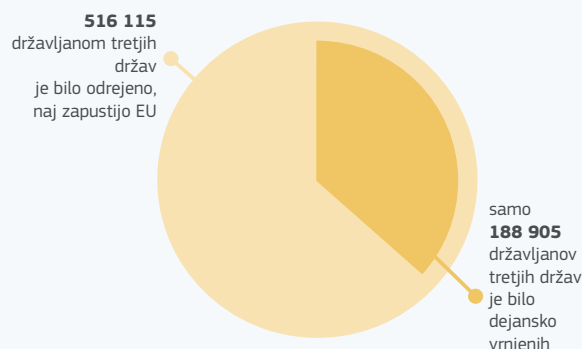
Nova in strožja pravila za večjo učinkovitost politike vračanja EU

Ciljno usmerjen pregled direktive EU o vračanju: direktiva o vračanju, sprejeta leta 2008, določa skupne poštene in pregledne standarde ter postopke za vračanje državljanov tretjih držav, ki po zakonu nimajo pravice do prebivanja v EU. Vendar je neučinkovito in nedosledno izvajanje direktive v državah članicah okrnilo splošno učinkovitost postopkov vračanja v EU. Nova pravila bodo odpravila ovire in nedoslednosti, ki ovirajo učinkovito vračanje. Pripomogla bodo k pospežitvi postopkov vračanja, preprečila pobege in nepravilna sekundarna gibanja ter povečala skupno stopnjo vračanja v EU, pri čemer bodo v celoti spoštovane temeljne pravice in načelo *nevračanja*.

45,8 % dejanskih vrnitev v letu 2016

36,6 % dejanskih vrnitev v letu 2017

JASNI POSTOPKI

- Odločbe o vrnitvi bi bilo treba sistematično izdajati hkrati z odločbo o prekinitvi zakonitega bivanja ali takoj po njej, na primer ob izdaji negativne odločitve o prošnji za azil ali po poteku vizuma ali dovoljenja za prebivanje.

POSPEŠENI POSTOPKI NA MEJI

- Poenostavljeni postopki vračanja se bodo uporabljali za osebe, katerih prošnje za azil so bile zavrnjene v postopkih na meji, da se zagotovi hitro sprejemanje odločb o vrnitvi in njihovo popolno izvrševanje na zunanjih mejah EU, vključno z nadzorovanimi centri.

BOLJŠE SPREMLJANJE

- Države članice bodo morale vzpostaviti nacionalne sisteme za upravljanje vračanja za zagotavljanje, da so pravočasno na voljo informacije o identiteti in pravnem položaju vsake osebe, ki jo je treba vrniti.

UČINKOVITEJŠE PROSTOVOLJNE VRNITVE

- Države članice bi morale okrepiti pomoč za osebe v postopku vračanja, vključno s podporo za njihovo ponovno vključitev v državi izvora;
- države članice bodo imele tudi možnost, da skrajšajo obdobje, odobreno za prostovoljni odhod, ali se odločijo, da ga ne bodo odobrile, da bi preprečile pobeg ali se odzvale na morebitne grožnje za javni red ali nacionalno varnost.

PREPREČEVANJE ZLORAB

- Obstajale bodo tesnejše povezave z azilnimi postopki in usklajeni roki za pritožbe zoper odločbe o vrnitvi v primeru zavrnjenih prosilcev za azil, ki morajo pritožbo na odločbo o vrnitvi vložiti v petih dneh;
- obstajala bo obveznost sodelovanja za osebe, ki so v postopku vračanja, tudi pri preverjanju identitete in pridobivanju potovalnih dokumentov.

USKLAJENA PRAVILA O PRIDRŽANJU

Za boljše zagotavljanje postopkov vračanja je potrebna učinkovitejša uporaba pridržanja:

- skupna merila za določitev nevarnosti pobega;
- možnost pridržanja posameznikov, ki ogrožajo javni red ali nacionalno varnost;
- določitev najkrajšega obdobja pridržanja za najmanj tri mesece.

MOČNI UKREPI ZA VAROVANJE TEMELJNIH PRAVIC

- Obstoječi ukrepi EU za varovanje temeljnih pravic migrantov, vključno s spoštovanjem načela nevračanja, se ne bodo spremenili. To velja tudi za primere, ko so posamezniki, ki jih je treba vrniti, pridržani.

- Države članice morajo še naprej zagotavljati spoštovanje enotnosti družine ter vedno upoštevati otrokovo korist in posebne potrebe ranljivih oseb. Pravila bodo še naprej zagotavljala tudi dostop do učinkovitega pravnega sredstva zoper odločbo o vrnitvi.

Celostna politika EU o vračanju

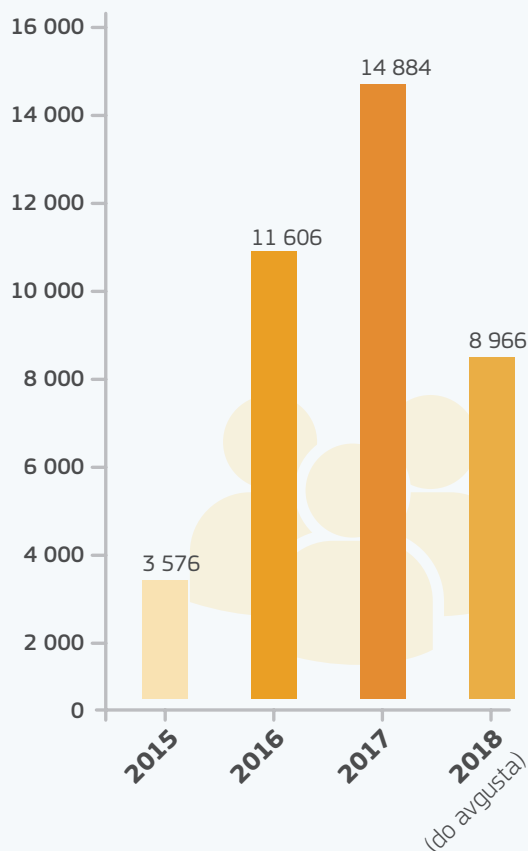
Danes predlagani pregled direktive o vračanju je del okrepljenih prizadevanj na ravni EU za povečanje učinkovitosti vrnitev. Ta prizadevanja vključujejo krepitev podpore, ki jo državam članicam zagotavlja **evropska mejna in obalna straža**, ter izboljšanje **sodelovanja z državami izvora**, da bi sprejele svoje državljane, ter **finančno podporo** iz proračuna EU.

Tesnejše sodelovanje z državami, ki niso članice EU

Da bi EU povečala stopnjo izvrševanja odločb o vrnitvi, krepí sodelovanje z matičnimi državami migrantov brez urejenega statusa, da bi te izpolnile svojo mednarodno obveznost in ponovno sprejele svoje državljane, ki nezakonito prebivajo v Evropi. EU uporablja **vse razpoložljive spodbude in vzvode** na nacionalni ravni in ravni EU, vključno z usklajenimi ukrepi na področju vizumske politike, da bi okrepila sodelovanje na področju vračanja in ponovnega sprejema. V skladu s **partnerskim okvirom za migracije**, ki se je začel leta 2016, Evropska unija in njene države članice usklajeno uporabljajo svoj skupni vpliv, da bi se s tretjimi državami, dogovorile glede prilagojenih pristopov k skupnemu upravljanju migracij ter nadaljnjemu izboljšanju sodelovanja na področju vračanja in ponovnega sprejema. V zadnjih mesecih je bil dosežen znaten napredek:

- EU je sklenila **sporazume o ponovnem sprejemu** s 17 državami, v teku pa so pogajanja z dodatnimi šestimi državami (Belorusijo, Nigerijo, Tunizijo, Kitajsko, Jordanijo in Alžirijo);
- EU je okrepila tudi prizadevanja za izboljšanje **praktičnega sodelovanja na področju ponovnega sprejema** z državami izvora migrantov brez urejenega statusa. Trenutno poteka sodelovanje z več ključnimi državami in v zadnjih dveh letih je bil dosežen dogovor o kar šestih novih ureditvah (z Afganistanom, Gvinejo, Bangladešem, Etiopijo, Gambijo in Slonokoščeno obalo).

Osebe, vrnjene v operacijah s podporo Evropske agencije za mejno in obalno stražo

Okrepitev podpore Evropske agencije za mejno in obalno stražo

Evropska agencija za mejno in obalno stražo je od svoje ustanovitve oktobra 2016 postala **pravo vozlišče EU za vračanje**, ki lahko učinkovito podpira države članice pri vračanju oseb, ki nimajo pravice do prebivanja v EU. Komisija je danes predlagala **nadaljnjo krepitev podporne vloge evropske mejne in obalne straže**, ki bo zdaj lahko pomagala državam članicam pri izvajanju postopkov vračanja, med drugim pri pripravi odločb o vrnitvi, identifikaciji posameznikov, ki jih je treba vrniti, in pridobitvi potovalnih dokumentov.

Število operacij vračanja, ki jih organizira agencija, narašča, tako da je bilo v letu 2017 vrnjenih skupno 14 884 oseb, od januarja do avgusta 2018 pa 8 966 oseb.

Finančna podpora iz proračuna EU

Komisija državam članicam zagotavlja znatno finančno pomoč za učinkovito izvajanje vračanja. V skladu s sedanjim finančnim okvirom (2014–2020) je bilo več kot 1 milijarda evrov sredstev EU že namenjenih dejavnostim držav članic na področju vračanja in ponovnega sprejema. Komisija je za naslednje obdobje 2021–2027 predlagala povečanje sredstev za upravljanje migracij za 51 % na 10,4 milijarde evrov, pri čemer je vračanje ena od glavnih prednostnih nalog financiranja. Poleg tega **Evropska agencija za mejno in obalno stražo** v celoti financira podporo, ki jo zagotavlja državam članicam na področju vračanja.

Urad za publikacije

Print	ISBN 978-92-79-92156-8	doi:10.2775/8797	NA-03-18-138-SL-C
PDF	ISBN 978-92-79-92139-1	doi:10.2775/498007	NA-03-18-138-SL-N